

คำวินิจฉัยของ นายผัน จันทรปาน ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๓/๒๕๕๘

วันที่ ๖ มกราคม ๒๕๕๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทย
ที่เป็นพรรคการเมืองหลัก

สรุปข้อเท็จจริง

๑. นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๕๗ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ
สั่งยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลักตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๗๓
ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง สรุปได้ดังนี้

๑.๑ พรรคชาติไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ร่วมกันกับพรรคต้นตระกูลไทย
แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง กรณีการรวมพรรคเข้าด้วยกัน โดยมีพรรคชาติไทยเป็นพรรคการเมืองหลัก
ในการดำเนินกิจการทางการเมือง ตามมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญพรรคชาติไทยและพรรคต้นตระกูลไทย

๑.๒ นาย ณ ตะวัน พรหมทา มีหนังสือ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ขอคัดค้าน
การยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทยเข้ากับพรรคชาติไทย เนื่องจากนายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ หัวหน้าพรรค
ทำผิดข้อบังคับพรรคและมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ กรณีการยุบรวมพรรค ดังนี้

(๑) ไม่มีหนังสือเชิญสมาชิกพรรคและกรรมการบริหารพรรคร่วมประชุมเพื่อยุบรวมพรรค
(๒) คณะกรรมการบริหารพรรคไม่ครบองค์ประชุมใหญ่
(๓) ประธานสาขาพรรคทั้ง ๕ สาขา ถูกให้ลงลายมือชื่อโดยอ้างว่าลงลายมือชื่อ
เพื่อเลือกตั้งกรรมการบริหารพรรคชุดใหม่ ไม่ได้บอกว่าเป็นการยุบรวมพรรคแต่อย่างใด

(๔) ประธานสาขาพรรคลงลายมือชื่อไม่ครบ

๑.๓ พรรคต้นตระกูลไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ชี้แจงแก้ข้อคัดค้าน
การยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทย ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ดังนี้

(๑) พรรคต้นตระกูลไทยได้ทำหนังสือเชิญสมาชิกพรรคประชุมใหญ่วิสามัญและระเบียบวาระการประชุม ลงวันที่ กำหนด วัน เวลาและสถานที่เข้าประชุมชัดเจนตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๖๗ วรรคสี่

(๒) คณะกรรมการบริหารพรรค มี ๕ คน มาร่วมประชุม ๘ คน ถูกต้องตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๖๕ (๑)

(๓) ประธานสาขาพรรคทุกสาขาได้รับหนังสือเชิญประชุมและรับทราบการยุบรวมพรรคและได้ยกมือสนับสนุนมติที่ประชุมให้ยุบรวมพรรคทุกคน

(๔) ตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๖๕ (๔) ผู้แทนสาขาพรรค ตามข้อ ๖๕ ในกรณีที่มีสาขาพรรคให้ประธานสาขาพรรคเป็นผู้แทนสมาชิกสาขาพรรคนั้น เข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรคเมื่อประธานสาขาพรรคร่วมประชุม ๔ สาขาถือว่ามีตัวแทนสาขาพรรคมาร่วมประชุมแล้ว

๑.๔ นาย ณ ตะวัน พรหมทา มีหนังสือ ที่ พิเศษ ๒/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ แจ้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ขอดอนเรื่องร้องคัดค้านการยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทย เนื่องจากได้ตรวจสอบแล้วพบว่า ตนเองไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทย

๑.๕ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ แจ้งให้พรรคต้นตระกูลไทยชี้แจงข้อเท็จจริง ดังนี้

(๑) เหตุใดจึงมีหนังสือเชิญประชุมใหญ่วิสามัญพรรคต้นตระกูลไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ จำนวน ๒ ฉบับ ซึ่งมีเลขหนังสือเดียวกัน แต่ลงวันที่และเนื้อหารวมทั้งสาระการประชุมในหนังสือดังกล่าวไม่เหมือนกัน

(๒) คณะกรรมการบริหารพรรคต้นตระกูลไทยได้มีการเข้าชื่อร้องขอให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญพรรคต้นตระกูลไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ตามมาตรา ๗๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ประกอบกับ ข้อ ๖๗ ของข้อบังคับพรรคต้นตระกูลไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ หรือไม่อย่างไร

(๓) เหตุใดพรรคต้นตระกูลไทยจึงมิได้จัดส่งรายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคต้นตระกูลไทยคราวที่มีมติให้ยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทยร่วมกับพรรคชาติไทย และกำหนดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญของพรรคต้นตระกูลไทย ตามข้อ ๖๗ วรรคสี่ ของข้อบังคับพรรคต้นตระกูลไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ มาในคราวที่ได้ร่วมกันแจ้งมติยุบรวมพรรคการเมือง ตามข้อ ๑.๑ แต่ได้จัดส่งรายงานการประชุมดังกล่าวมาพร้อมหนังสือชี้แจงแก้ข้อคัดค้านการยุบรวมพรรคการเมือง ตามข้อ ๑.๓

๑.๖ พรรคต้นตระกูลไทย มีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ซึ่งแจ้งข้อเท็จจริงตามข้อ ๑.๕ ต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ดังนี้

(๑) การจัดทำหนังสือเชิญประชุมฉบับลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นั้น เจ้าหน้าที่ผู้จัดทำไม่ใช่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโดยตรง ไม่ได้คู่มือที่ประชุม คณะกรรมการบริหารพรรค แต่ได้จัดทำไปตามความเข้าใจของตนเองและยังมีได้ส่งให้สมาชิกแต่อย่างใด เมื่อเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตรวจสอบพบว่าหนังสือเชิญประชุมผิดพลาดไม่ถูกต้องจึงยกเลิกหนังสือฉบับดังกล่าว และจัดทำหนังสือเชิญประชุมฉบับลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยใช้เลขหนังสือเดียวกันเนื่องจากเป็นเรื่องเดียวกัน

(๒) การประชุมใหญ่วิสามัญพรรคต้นตระกูลไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เป็นการเรียกประชุมและกำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุม โดยคณะกรรมการบริหารพรรคตามข้อ ๖๗ ของข้อบังคับพรรคต้นตระกูลไทย พ.ศ. ๒๕๔๖

(๓) พรรคต้นตระกูลไทยได้จัดส่งเอกสารประกอบการยุบพรรคต้นตระกูลไทยรวมเข้ากับพรรคชาติไทยให้นายทะเบียนพรรคการเมืองแล้วแต่ไม่ครบถ้วน จึงได้ทำหนังสือชี้แจงและได้ส่งสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีมติให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยเข้ากับพรรคชาติไทยเพิ่มเติมในภายหลัง

๑.๗ พรรคชาติไทยมีหนังสือ คำนวนมาก ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ แจ้งต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง กรณีการยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทยเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก เพื่อให้การดำเนินกิจการทางการเมืองของพรรคชาติไทยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะนี้ใกล้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเป็นการเลือกตั้งทั่วไป จึงขอความอนุเคราะห์ดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเป็นกรณีเร่งด่วนต่อไปด้วย

๑.๘ พรรคชาติไทยมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ถึงนายทะเบียนพรรคการเมือง ส่งสำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคชาติไทย ครั้งที่ ๕/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๔๗ กรณีมีมติเห็นชอบการยุบพรรคต้นตระกูลไทยเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก

๑.๕ นายทะเบียนพรรคการเมืองจึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๗๑ ยื่นคำร้องเพื่อให้ ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคต้นตระกูลไทย

๒. นายบรรณรักษ์ รุ่งรัตนกลิน และนายณัฐคม สิงห์พันธุ์ อ้างว่าเป็นประธานคณะกรรมการ ฟันฟูพรรคต้นตระกูลไทย และเป็นกรรมการและเลขานุการคณะกรรมการฟันฟูพรรคต้นตระกูลไทย ตามลำดับ ร่วมกันยื่นหนังสือ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ และนายณัฐคม สิงห์พันธุ์ ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้พิจารณาตามหนังสือ คำชี้แจงและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

๒.๑ ข้อเท็จจริงที่มาของมูลเหตุ

(๑) นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ หัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย ได้ไปเจรจากับพลเอก กิตติศักดิ์ รัฐประเสริฐ และคณะ เพื่อขอให้มาเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคถึง ๔ ครั้ง ตั้งแต่ ปลายเดือนตุลาคม ๒๕๔๗ และพลเอก กิตติศักดิ์ รัฐประเสริฐ พร้อมคณะ ขอให้นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ หัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย ทำหนังสือเชิญประชุมเพื่อเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารพรรคและ จัดตั้งสาขาพรรคเพิ่มเติม ตามหนังสือเชิญประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗

(๒) นายพิชิตพล แก้วจักร ประธานสาขาภาคเหนือซึ่งเป็นสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม ตามหนังสือ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เรื่องการเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการบริหารและจัดตั้ง สาขาเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ณ ห้องรัชชวิภา ชั้น ๒ อาคารธารทิพย์ โรงแรม เจ้าพระยาปาร์ก ได้มาแสดงหนังสือต่อหน้าที่ประชุมสมาชิกผู้เข้าร่วมคัดค้าน ณ ห้องประชุม ชั้นที่ ๓๐ ดิเกอเอ็ม ทาวเวอร์ ถนนรามคำแหง เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ว่า “ไม่มีวาระการยุบพรรค แต่อย่างใด” และได้มอบเอกสารหนังสือเชิญประชุมพร้อมวาระให้ที่ประชุมรับทราบรายละเอียด

(๓) นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ หัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย ได้ประกาศตัวพร้อมเป็น สมาชิกพรรคชาติไทยและเป็นผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ส.ส. กทม. ของพรรคชาติไทย โดยเอาที่ทำการ สำนักงานใหญ่พรรคต้นตระกูลไทยเป็นศูนย์ดำเนินการเลือกตั้ง ส.ส. กทม. พรรคชาติไทย

๒.๒ จากพฤติกรรมของนายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ในฐานะหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย จัดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๗ และ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ คณะกรรมการฟันฟูพรรคต้นตระกูลไทย เห็นควรให้นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์

พ้นจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพรรค (รักษาการ) เพื่อดำเนินกิจการทางการเมืองต่อไป

๒.๓ ในการประชุมของสมาชิกผู้คัดค้านการยุบพรรคและยุบรวมพรรคของพรรคต้นตระกูลไทย ทั้งสองครั้ง สมาชิกผู้มาเข้าร่วมประชุมทั้งสองครั้งได้ลงมติเป็นเอกฉันท์ “คัดค้านการยุบพรรคและยุบรวมพรรคของพรรคต้นตระกูลไทย”

๒.๔ จากการที่นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ใช้อำนาจหน้าที่กระทำการใด ๆ และไม่เป็นธรรม ในฐานะหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จึงขอสงวนสิทธิเรียกร้องให้ดำรงไว้แห่งพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรักษาสถานะของสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทยในการดำเนินกิจการทางการเมืองต่อไปตามแนวทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และศีลธรรมอันดีของประชาชน

๒.๕ ขอคัดค้านและขอให้ไต่สวนข้อเท็จจริง มติการประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) ที่อนุมัติการยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทยร่วมกับพรรคชาติไทยโดยไม่เป็นธรรม ขัดต่อรัฐธรรมนูญเพราะเป็นการไต่สวนข้อเท็จจริงฝ่ายเดียว คือ ฝ่ายของนายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ หัวหน้าพรรค แต่ฝ่ายสมาชิกพรรคผู้คัดค้านการยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทยยังไม่มี การไต่สวนใด ๆ ทั้งสิ้น ขาดความชอบธรรม ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน และเป็นการลิดรอนสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่นที่ไม่เป็นธรรม เพื่อให้สมาชิกพรรคต้นตระกูลไทยและพรรคต้นตระกูลไทย สามารถดำเนินกิจการในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๑๐๗ (๔)

๒.๖ อาศัยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๘ ข้อบังคับพรรคต้นตระกูลไทย หมวด ๓ ข้อ ๒๐ (๖) (ค) และมติที่ประชุมของสมาชิกพรรคผู้คัดค้านการยุบพรรคและรวมพรรคของพรรคต้นตระกูลไทย ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ และครั้งที่ ๒/๒๕๔๗ คณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทย จึงขอชี้แจงคัดค้านการยุบพรรคต้นตระกูลไทย เพื่อคัดค้านมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ให้เป็นโมฆะและยกเลิกไป

๒.๗ ผลกระทบและความเสียหายแก่พรรคและสมาชิกพรรคโดยรวมที่ไม่เห็นด้วยและคัดค้านการยุบพรรคและรวมพรรคของพรรคต้นตระกูลไทยในครั้งนี้ มีดังนี้

(๑) การที่นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบขัดต่อรัฐธรรมนูญ ได้ส่งผลกระทบต่อสมาชิกพรรคผู้เสียหาย คือ การละเมิด การลิดรอนสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรี

ความเป็นมนุษย์ของสมาชิกพรรคผู้ไม่เห็นด้วยกับการยุบรวมพรรคในครั้งนี้ เป็นการปิดกั้นเสรีภาพการมีส่วนร่วมในการเป็นเจ้าของพรรคร่วมกันของมวลสมาชิกพรรคโดยรวม

(๒) การที่นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ในฐานะหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยได้ประกาศยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทยไปรวมเข้ากับพรรคชาติไทย ในวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ นั้น เป็นเหตุให้เกิดความขัดแย้งทางสังคมและการดำเนินกิจการทางการเมืองของพรรค ส่งผลให้สมาชิกพรรคที่กำลังดำเนินการณรงค์หาเสียงเลือกตั้ง ส.ส. ในนามพรรคต้นตระกูลไทย โดยเฉพาะได้มีการประชาสัมพันธ์การจัดตั้งศูนย์ประสานงานพรรคต้นตระกูลไทย และการติดตั้งแผ่นป้ายขนาดใหญ่ การทำแผ่นพับใบปลิว ได้รับความเสียหายเป็นอันมาก โดยที่นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ไม่ได้คำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ และที่สำคัญได้เกิดปัญหาขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) คือ คุณสมบัติผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเพียงพรรคเดียวนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่า ๕๐ วัน ด้วยเหตุดังกล่าวคณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทยจึงขอคัดค้านการยุบรวมพรรคในครั้งนี้ให้เป็นโมฆะยกเลิกไป เพราะเหตุที่จะส่งผลกระทบและเกิดความเสียหายต่อการดำเนินกิจการทางการเมืองของพรรคต้นตระกูลไทยอย่างมาก

๒.๘ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญได้โปรดพิจารณาวินิจฉัยในเรื่องดังกล่าวด้วยข้อเท็จจริงทางสังคมและความเป็นสาธารณะ และพิจารณาความผิดของนายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ในฐานะหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยที่ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบขัดต่อข้อบังคับพรรคและรัฐธรรมนูญ เห็นควรถอดถอนสถานภาพให้พ้นจากตำแหน่งหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย และให้คณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทยสรรหารายชื่อสมาชิกที่เหมาะสมนำเสนอต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เพื่อดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคต้นตระกูลไทยชุดใหม่ต่อไป

๓. พรรคต้นตระกูลไทย ยื่นหนังสือชี้แจงคำร้องคัดค้านการยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทย พร้อมหนังสือชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ข้อเท็จจริงตามคำชี้แจงและเอกสารประกอบ สรุปได้ดังนี้

๓.๑ ชี้แจงการคัดค้านการยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทยไปรวมกับพรรคชาติไทยโดยให้พรรคชาติไทยเป็นหลัก

(๑) นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ในฐานะหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยได้เจรจากับ พลเอก กิตติศักดิ์ รัฐประเสริฐ จริง เพื่อให้ร่วมกันทำงาน แต่เมื่อสถานการณ์ทางการเมืองเปลี่ยนไป

นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ได้ปรึกษาหารือกับกรรมการบริหารพรรคและได้ขอยุติว่าให้เรียกประชุมเพื่อมีมติให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ เพื่อเสนอมติให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยไปรวมกับพรรคชาติไทยโดยให้พรรคชาติไทยเป็นหลัก นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ จึงทำหนังสือลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เชิญคณะกรรมการบริหารพรรคประชุม และคณะกรรมการบริหารพรรคได้ประชุม เมื่อวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ มีมติให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยไปรวมกับพรรคชาติไทยโดยให้พรรคชาติไทยเป็นหลัก และมีมติให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เพื่อเสนอมติดังกล่าว

หนังสือเชิญประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ เป็นหนังสือที่เจ้าหน้าที่ที่จัดทำหนังสือเชิญประชุมฉบับแรก ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ไม่ใช่เจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการจัดทำเอกสารการประชุมของพรรคจึงไม่ได้ดูแลมติที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคที่มีมติให้จัดประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ที่คณะกรรมการบริหารพรรคได้มีมติแล้วนั้น จึงดำเนินการตามความเข้าใจตนเอง และจัดพิมพ์เป็นหนังสือเชิญประชุมและระเบียบวาระการประชุมใหญ่วิสามัญพร้อมทั้งจัดเข้าเพิ่มประชุม แต่ยังมีได้ส่งให้สมาชิกแต่อย่างใด เมื่อเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบโดยตรงมาตรวจสอบจึงเห็นถึงความผิดพลาดของหนังสือเชิญประชุมและระเบียบวาระการประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ จึงยกเลิกหนังสือดังกล่าว แล้วจัดพิมพ์หนังสือฉบับใหม่ให้ถูกต้องตามมติคณะกรรมการบริหารพรรค ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ แทน และใช้เลขที่หนังสือเดียวกันเนื่องจากเป็นเรื่องเดียวกันแล้วจัดส่งให้สมาชิก โดยเจ้าหน้าที่พรรคส่งเอกสารให้กับมือ ส่วนผู้ที่เป็นประธานสาขาพรรคบางสาขารับหนังสือเชิญประชุมที่สำนักงานใหญ่ด้วยตัวเองและบางสาขาเจ้าหน้าที่พรรคได้ประสานงานทางโทรศัพท์ให้มาประชุม

(๒) นายพิชิตพล แก้วจักร ประธานสาขาจังหวัดลำปาง ซึ่งเจ้าหน้าที่พรรคได้หยิบเพิ่มเอกสารระเบียบวาระการประชุมฉบับที่เจ้าหน้าที่ได้จัดทำผิดพลาดไปให้และทางพรรคได้ยกเลิกเอกสารดังกล่าวแล้ว และในที่ประชุมตามระเบียบวาระการยุบพรรคต้นตระกูลไทย นายพิชิตพล แก้วจักร ก็ได้ยกมือเห็นชอบให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยด้วย

มติดังกล่าวทำให้ผู้สมัคร ส.ส. ในนามพรรคต้นตระกูลไทยไม่พอใจจึงพยายามดึงเอาประธานสาขาพรรคเข้าไปร่วมการคัดค้านการยุบพรรคต้นตระกูลไทย และมีการประชุมที่ตึกยูเอ็ม ทาวเวอร์ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ โดยผู้คัดค้านดังกล่าวส่วนใหญ่ไม่เป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทย

ข้อบังคับพรรคต้นตระกูลไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๑ สมาชิกสามัญได้แก่ บุคคลที่ยื่นใบสมัครตามข้อบังคับพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรค มีมติอนุมัติให้เป็นสมาชิกได้

ซึ่งบุคคลที่คัดค้านการยุบพรรคต้นตระกูลไทยยังไม่เป็นสมาชิกพรรค ตามข้อบังคับพรรค ข้อ ๑๑ เนื่องจากคณะกรรมการบริหารพรรคยังไม่มีมติอนุมัติให้เป็นสมาชิกพรรค ผู้ที่ยื่นหนังสือ ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ ลงชื่อนายวรรตน์ รุ่งรัตนกลิน และนายณัฐคม สิงห์พันธุ์ มิได้เป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทยไม่มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลรัฐธรรมนูญ ทำให้พรรคต้นตระกูลไทย เสียหายและเสียโอกาสทางการเมือง

การจัดประชุมการคัดค้านการยุบพรรคต้นตระกูลไทย เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ สมาชิกที่เข้าร่วมประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารพรรคเป็นการชั่วคราวและ คณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทย การกระทำของบุคคลกลุ่มดังกล่าวทำให้พรรคต้นตระกูลไทย เสียหาย และกลุ่มบุคคลดังกล่าวไม่มีสิทธิจะแต่งตั้งให้ใครรักษาการหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย เพราะนายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ยังคงสถานะหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทย จนกว่าศาลรัฐธรรมนูญจะมีคำสั่ง ให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทย

(๓) นายชูวิทย์ กมลวิศิษฐ์ ในฐานะหัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยได้ดำเนินการ เพื่อยุบพรรคต้นตระกูลไทยไปพร้อมกับพรรคชาติไทยโดยให้พรรคชาติไทยเป็นหลักอย่างถูกต้องตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๓ และข้อบังคับ พรรคต้นตระกูลไทย

ส่วนการประกาศตัวเป็นผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ส.ส. กรุงเทพมหานคร พรรคชาติไทย เป็นการมอบหมายงานของหัวหน้าพรรคชาติไทยให้ดูแลพื้นที่เลือกตั้งในเขตกรุงเทพมหานครหลังจาก ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำสั่งให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยไปพร้อมกับพรรคชาติไทยแล้ว ปัจจุบันพรรคต้นตระกูลไทย ยังคงสถานะเป็นพรรคการเมืองอยู่

๓.๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด ดังนี้

(๑) การร้องคัดค้านการยุบพรรคต้นตระกูลไทยร่วมกับพรรคชาติไทยโดยให้ พรรคชาติไทยเป็นหลัก ผู้คัดค้านไม่เป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทย จึงไม่มีสิทธิคัดค้านการยุบ พรรคต้นตระกูลไทย และพรรคต้นตระกูลไทยได้ชี้แจงต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองกรณีของผู้คัดค้าน แล้ว ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญได้โปรดพิจารณาวินิจฉัยสิทธิของผู้คัดค้านด้วยว่ามีสิทธิหรือไม่

(๒) พรรคต้นตระกูลไทยได้ดำเนินการยุบพรรคต้นตระกูลไทยร่วมกับพรรคชาติไทย โดยให้พรรคชาติไทยเป็นหลักถูกต้องตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๗๓ และข้อบังคับพรรคต้นตระกูลไทย พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖๗ และข้อ ๑๐๘ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญได้โปรดพิจารณาวินิจฉัยการยุบพรรคต้นตระกูลไทยร่วมกับพรรคชาติไทยโดยพรรคชาติไทยเป็นหลัก

๔. พรรคชาติไทย โดยนายบรรหาร ศิลปอาชา หัวหน้าพรรค ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๗ ไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองแต่ประการใดทั้งสิ้น

๕. นายทะเบียนพรรคการเมือง ยื่นคำชี้แจง ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๗ ต่อศาลรัฐธรรมนูญ ขอให้จริงสรุปได้ว่า เกี่ยวกับระเบียบวาระการประชุมและมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ของพรรคต้นตระกูลไทย กรณีมีมติให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก นั้น หัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยได้ลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้องระเบียบวาระการประชุมและมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ ของพรรคต้นตระกูลไทยไว้แล้ว และได้ตรวจสอบข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลพรรคการเมืองของสำนักกิจการพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ พบว่า นายวรรัตน์ รุ่งรัตนกสิน และนายฉัตรคม สิงห์พันธุ์ ไม่มีชื่อเป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทย

ข้อกฎหมาย

๑. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๖๕ พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๐ การรวมพรรคการเมืองอาจเป็นการรวมกันเพื่อจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองใหม่หรืออาจเป็นการรวมเข้าเป็นพรรคเดียวกับอีกพรรคการเมืองที่เป็นหลักก็ได้

มาตรา ๗๒ เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๗๑ แล้วให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากันเป็นอันยุบไป โดยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น หรือเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองอื่นในกรณีที่อาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง และสมาชิกพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น และให้บรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิมโอนไปเป็นของพรรคการเมืองใหม่ตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งการยุบและการรวมพรรคการเมืองในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่การรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมพรรคการเมืองหนึ่งหรือหลายพรรคการเมืองเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลัก ให้พรรคการเมืองที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง

เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองที่จะรวมกันทุกพรรคการเมืองร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนและให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากับอีกพรรคการเมืองที่เป็นหลักนั้นยุบไปนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งและให้นำมาตรา ๗๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๒. ข้อบังคับพรรคต้นตระกูลไทย พ.ศ. ๒๕๔๖

ข้อ ๑๑ สมาชิกสามัญ ได้แก่ บุคคลที่ยื่นใบสมัครตามข้อบังคับพรรค และคณะกรรมการบริหารพรรค มีมติอนุมัติให้เป็นสมาชิกได้

สมาชิกสามัญต้องเสียค่าบำรุงพรรคประจำปี ส่วนอัตราที่จะเก็บเท่าไรและจะเก็บเมื่อใดนั้นให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการบริหารพรรค

ให้ผู้จัดตั้งพรรคต้นตระกูลไทยที่เข้าร่วมประชุมจัดตั้งพรรคเป็นสมาชิกสามัญโดยไม่ต้องสมัครใหม่

ข้อ ๖๕ ให้ประธานสาขาพรรคเป็นผู้แทนสมาชิกสาขานั้น เข้าร่วมประชุมใหญ่ของพรรค หากประธานสาขาพรรค ไม่สามารถเข้าร่วมประชุมใหญ่ได้ ให้มอบหมายรองประธานสาขาพรรค หรือกรรมการสาขาพรรคคนใดคนหนึ่งมาร่วมประชุมใหญ่ของพรรคแทน

ข้อ ๖๖ คณะกรรมการบริหารพรรค ต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญของพรรคอย่างน้อย ปีละหนึ่งครั้ง ส่วนการประชุมใหญ่วิสามัญอาจมีได้เมื่อคณะกรรมการบริหารพรรคเรียกประชุมหรือ เมื่อกรรมการบริหารพรรค จำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรค เท่าที่มีอยู่ในขณะนั้นเข้าชื่อร้องขอเป็นหนังสือต่อหัวหน้าพรรค ให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญ

หนังสือร้องขอให้ระบุโดยชัดแจ้งว่าประสงค์ให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาเรื่องใด และด้วยเหตุผลเร่งด่วนอย่างไร

เมื่อมีผู้เข้าชื่อร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามวรรคแรก ให้คณะกรรมการบริหารพรรค เรียกประชุมภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือให้เรียกประชุม

คณะกรรมการบริหารพรรค เป็นผู้กำหนดวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมใหญ่ แต่สำหรับการประชุมใหญ่วิสามัญที่กรรมการบริหารเข้าชื่อกันขอให้เรียกประชุม ระเบียบวาระให้เป็นไปตามมติของผู้ขอให้เรียกประชุม

ข้อ ๖๘ การประชุมใหญ่วิสามัญ หรือสามัญประกอบด้วยสมาชิกของพรรค ดังต่อไปนี้

- (๑) กรรมการบริหารพรรค
- (๒) สมาชิกของพรรคที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในขณะนั้น
- (๓) สมาชิกที่เป็นรัฐมนตรีในขณะนั้น
- (๔) ผู้แทนของสาขาพรรค ตามข้อ ๖๕ ในกรณีที่มีสาขาพรรค
- (๕) สมาชิกที่ได้รับเชิญจากคณะกรรมการบริหาร

ข้อ ๗๐ ในการประชุมใหญ่ต้องมีสมาชิกตามข้อ ๖๘ มาประชุมไม่น้อยกว่าห้าสิบคนจึงจะเป็นองค์ประชุม

การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกที่มาประชุมในกรณีที่มีเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมชี้ขาด

ข้อ ๗๓ คำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ทุกราวให้หัวหน้าพรรคแจ้งกำหนดการประชุมให้สมาชิกพรรคทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และระเบียบวาระการประชุมด้วย

ประเด็นการวินิจฉัย

กรณีมีเหตุที่จะตั้งยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๓) ประกอบมาตรา ๗๓ หรือไม่

ข้อพิจารณาและคำวินิจฉัย

กรณีคำคัดค้านและคำชี้แจงของคณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทย โดยนายวรรัตน์ รุ่งรัตนกสิน และนายณัฐคม สิงห์พันธุ์ นั้น บุคคลทั้งสองไม่ได้กล่าวอ้างหรือแสดงพยานหลักฐานการเป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทย ประกอบกับคำชี้แจงของพรรคต้นตระกูลไทยและนายทะเบียนพรรคการเมืองชี้แจงว่าบุคคลทั้งสองไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทย จึงรับฟังได้ว่า บุคคลทั้งสองไม่ได้เป็นสมาชิกพรรคต้นตระกูลไทย และคณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทยเป็นเพียงกลุ่มบุคคลที่จัดตั้งกันขึ้นเอง ไม่มีบทบัญญัติกฎหมายหรือข้อบังคับพรรคต้นตระกูลไทยให้การรับรองสิทธิ ดังนั้น บุคคลทั้งสองและคณะกรรมการฟื้นฟูพรรคต้นตระกูลไทย จึงไม่อยู่ในฐานะที่จะคัดค้านมติการยุบรวมพรรคต้นตระกูลไทยแต่อย่างใด จึงไม่จำเป็นต้องยกขึ้นพิจารณา

พิจารณาคำร้อง คำชี้แจง และเอกสารประกอบแล้ว มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะตั้งยุบพรรคต้นตระกูลไทยเพื่อรวมเข้ากับพรรคชาติไทยที่เป็นพรรคการเมืองหลัก ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่

ข้อเท็จจริงได้ความว่า ในการที่พรรคต้นตระกูลไทยรวมเข้าเป็นพรรคเดียวกันกับพรรคชาติไทยที่เป็นหลัก พรรคต้นตระกูลไทยได้ขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ที่ประชุมใหญ่ของพรรคต้นตระกูลไทยมีมติเป็นเอกฉันท์เห็นชอบให้รวมพรรคต้นตระกูลไทยเข้ากับพรรคชาติไทย โดยให้พรรคชาติไทยเป็นหลักในการดำเนินกิจการทางการเมือง และเมื่อวันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ พรรคชาติไทยได้ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๗ มีมติเอกฉันท์เห็นชอบให้รวมพรรคต้นตระกูลไทยเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกับพรรคชาติไทยที่เป็นหลัก ต่อมาวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ หัวหน้าพรรคต้นตระกูลไทยและ

หัวหน้าพรรคชาติไทยได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองทั้งสองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง เพื่อยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อตั้งยุบพรรคต้นตระกูลไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง ประกอบมาตรา ๗๑

พิจารณาแล้ว เห็นว่า พรรคการเมืองทั้งสองได้ดำเนินการขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ ของแต่ละพรรคให้รวมพรรคเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกัน โดยให้พรรคชาติไทยเป็นหลักในการดำเนินการ ทางการเมือง และได้ร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ประกอบกับ ทั้งสองพรรคได้ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญโดยไม่ได้แย้งหรือคัดค้านคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง แต่อย่างใด จึงเป็นการดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๗๑ แล้ว กรณีจึงมีเหตุที่จะตั้งยุบพรรคต้นตระกูลไทยได้ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๓)

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น จึงอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคต้นตระกูลไทย

นายผัน จันทรปาน

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ